

ΕΣΤΙΑ

ΕΚΔΙΔΟΤΑΙ ΚΑΤΑ ΚΥΡΙΑΚΗΝ

Τόμος Πέμπτος

Συνδρομή ἑτησίαι: Ἐν Ἑλλάδι πρ. 10, ἐν τῇ ἐξωτερῇ πρ. 20.—Αἰσθητικῶς ἀρχοῦνται ἀπὸ 1 Ἰανουαρίου ἐκάστου ἔτους καὶ εἶναι ἑτησίαι.—Γραφεῖον τῆς Διευθύνσεως: Ὁδὸς Σταδίου, 6.

5 Φεβρουαρίου 1878

ΠΑΝΟΜΟΙΟΥΤΥΠΟΝ ΤΗΣ ΥΠΟΓΡΑΦΗΣ ΤΟΥ
ΟΔΥΣΣΕΩΣ ΑΝΔΡΟΥΤΖΟΥ

Οδυσσεύς
Ανδρουτζού

Ἡ ἱερομένη ἀριστερῆς καὶ εὐφροσυνῆς ἐπιστολὴ τοῦ διασημοῦ στρατηγοῦ ἀπεστάλη ἡμῖν πρὸς δημοσίευσιν ὑπὸ τοῦ σέβαστου κ. Σ. Ζημιπέλιου, ὅστις κέκτηται μεγάλην καὶ πλουσίαν συλλογὴν αὐτογράφων ἐπιστολῶν, ἀφορωσῶν τὴν ἱστορίαν τοῦ ὑπὲρ ἀνεξαρτησίας ἀγώνος μας.

Σ. τ. Δ.

ΜΙΑ ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΤΟΥ ΟΔΥΣΣ. ΑΝΔΡΟΥΤΖΟΥ

Κύριε Ἀναστάσι Λόντε

Ἐσὺ ἔχεις πολλὰς δουλιὰς, καὶ καταγίνεσαι, καθὼς ἀκούω, ἡμέραν καὶ νύκτα· διὰ τοῦτο δὲν ἔπρεπε ἐγὼ νὰ σὲ ἐμποδίσω μὲ τοῦτο μου τὸ γράμμα, καὶ μάλιστα ὅπου μαζί σου δὲν ἔχω ἀνταπόκρισιν, ὄντας ἄλλη ἢ ἰδική μου δουλιὰ, καὶ ἄλλη ἢ ἐδική σου. Μ' ὄλοντοῦτο, ἐπειδὴ εἶδα εἰς ἑνὸς σου φίλου γράμμα νὰ ἀναφέρῃς τὸ ὄνομά μου, εἶμαι βιασμένος νὰ σοῦ κάμω πέντε ἕξη ἀράδες, καὶ ἂν ἔχουν κἀνένα καλὸν μέσα, ἀκούσέ το, εἰ δὲ μὴ κάψῃς το. Ἐσὺ λέγεις τοῦ φίλου σου «ἂν γράψῃς εἰς τὸν διάβολο Ὀδυσσεά, γράψῃς τοῦ ἀπὸ μέρους μου νὰ θγάλη μερικὸς διάβολος ἀπὸ μέσα τοῦ τοῦ τὸ λέγω μπέσα μὲ μπέσα, καὶ τότε θέλει γίνῃι χρήσιμος εἰς τὴν πατρίδα, καὶ νὰ λάβῃ ἀξίως τὸ ὄνομα τὸ ὁποῖον φέρει». Κύριε, καθὼς λέτε ἐσεῖς οἱ δικασμένοι, δύο λογίων διάβολοι ἐμπαίνοῦν εἰς τοὺς ἀνθρώπους· πρῶτον, ὡς ἔλεγεν ὁ Σωκράτης, κάθε καλὸς ἄνθρωπος ἔχει μέσα του ἕναν διάβολον, ὁ ὁποῖος ὀρμηνεύει καὶ δείχνει πρὸς τὸν ἄνθρωπον νὰ κἀνῃ τὸ καλόν, καὶ τὸν ἐμποδίζει ἀπὸ τοῦ νὰ κάμῃ τὸ κακόν. Καὶ αὕτης εἶναι ὁ πρῶτος διάβολος κάθε καλοῦ ἀνθρώπου. Ἡ ὀρησκεία μας διδάσκει νὰ πιστέσωμεν ὅτι κατὰ θεῖαν παραχώρησιν μπαίνει σέναν ἄνθρωπον ὁ διάβολος καὶ τὸν ὀρμηνεύει νὰ κάμῃ ὅλα τὰ κακὰ, ἐμποδίζοντάς τον ἀπὸ τὰ καλὰ· καὶ αὕτης εἶναι ὁ δεύτερος διάβολος. Ἐγὼ εἶμαι σὲ ἀπορίαν σὲ σένα ποῖος διάβολος κατοικεῖ, ὁ πρῶτος, ἢ ὁ δεύτερος; Ὅσον διὰ λόγου μου, νὰ

ξέρῃς, ὅτι ἀφείνω ἐσένα νὰ μοῦ εἰπῇς ποῖον διάβολον ἔχω μέσα μου. Ὁ πατέρας μου, ἐν καιρῷ Τουρκίας, ἐγύριζε μέσα στὰ βουνὰ καὶ στὰ λαγκάδια, καὶ ἐσκότωνε τούρκους· ἔτρεχε εἰς τοὺς κάμπους καὶ εἰς τὰ βουνὰ, καὶ ἐθανάτωνε τούρκους· ἐνυκτέρευεν εἰς τὰ δάση, καὶ ἐκρύπτετο εἰς τοὺς ποταμούς, καὶ ἐσκότωνε τούρκους. Ὅσας φορὰς εὗρέθη εἰς τὰ νερά τῆς θάλασσης, τούρκους ἐπνίγεν. Καὶ εἰς ὀλιγολογίαν, ἀφοῦ ἐρήμωσε πολλὰς τῶν τυράννων ἐπαρχίας ὡς δαιμονισμένος, ἐμαρτύρησεν ὑπὲρ τῆς πατρίδος εἰς αὐτὴν τὴν καθέδραν τοῦ τυράννου. Τί λογῆς διάβολον εἶχε μέσα του; τοῦ πρώτου εἴδους, ἢ τοῦ δευτέρου; Ἐγὼ δὲν μπορῶ νὰ τὸ ἀποφασίσω, καὶ αὐτὸ στέκει σὲ σένα νὰ τὸ ἀποφασίσῃς. Ἐγὼ, χωρὶς προσωπικῶς νὰ γνωρίζω ἀπὸ ποῖον δαίμονα ἐκηθερνᾶτο ὁ πατέρας μου, ἀρχισα νὰ σκοτώνω ὅλον τυράννον· τὸν περισσότερον καιρὸν τῆς ζωῆς μου τὸν ἀπέρασα εἰς τὰ σπήλαια καὶ εἰς τὰ βουνὰ, τὰ καρτέρια τῶν δρόμων, οἱ λόγγοι, καὶ τὰ ἄγρια θηριὰ εἶναι μάρτυρες ὅτι διακόλως ἔφυγεν ζωντανὸς τούρκος ἀπὸ τὸ χέρι μου, ὅταν ἐζήγωνε κοντά μου. Συναναστρεφόμενος μὲ αὐτοὺς τοὺς τυράννους καὶ καλὰ πληροφορούμενος διὰ νὰ σέσωμαι τοὺς ὁμογενεῖς των, ἐγὼ κινούμενος ἀπὸ τὸν διάβολόν μου, τούρκους ἐσκότωνα. Οἱ κρημνοὶ, τὰ ποτάμια καὶ τὰ δάση ἦτον τὰ ἀγαπητά μου κατοικητήρια, καὶ τὸ τουρκικὸν αἷμα τὸ προσφάγι μου. Ἐσηκώθη ἡ ἐπανάστασις, καὶ εὐθύς, κινούμενος ἀπὸ τὸν διάβολόν μου, ἐλάτρευσα τοὺς ἀρχηγούς της· τὴν φωνὴν τους ἤκουσα καὶ τὴν ἀπόρασίν τους· καὶ ἔτρεξα μὲ ὄλους τοὺς ἀρματολοὺς τῆς Ἑλλάδος νὰ σκοτώνω τούρκους. Μ' ὄλον ὅτι ἐκέρδιζα ἐν καιρῷ Τουρκίας, ὁ διάβολός μου μοῦ ἐσήκωσε αὐτὴν τὴν κλίσιν ἀφ' οὗ χωριστὰ ἐσηκώσαμεν τὰ ἄρματα. . . . καὶ τί νὰ πολυλογῶ; τόσο μ' ἐφώτισεν ὁ διάβολός μου νὰ εἶμαι γεμάτος ἀπὸ ψήραις, νὰ κοιτῶμαι εἰς τὰ νερά, εἰς τὰ χιόνια, καὶ εἰς τὴν λάσπην, νὰ δοκιμάζω κάθε στρατιωτικὴν ἀχαριστίαν, νὰ κυνηγῶμαι ἀδικῶς, ὡς κατὰδικος, καὶ ἀπ' αὐτοὺς τοὺς ὁμογενεῖς καὶ φύλακας τῆς δικαιοσύνης, νὰ ἐπιθυμῶ συνελύσεις ἐθνικὰς, νὰ ἀγαπῶ δικαίους διοικητάς, νὰ εἶμαι λάτρης τῶν ἐναρέτων, καὶ φίλος τῶν σοφῶν, νὰ διψῶ τὴν αὐτονομίαν καὶ ἀνεξαρτησίαν τῆς ἐλλάδος, ἐπιθυμῶντας μόνον

καὶ μόνον οἱ Ἕλληνας νὰ διοικῶν καὶ νὰ θασι-
λεύουν εἰς τοὺς Ἕλληνας. Ἐκ τούτων ὅλων ἐσὺ
μπορεῖς νὰ συμπεράνης ποῖος διάβολος εὐρί-
σκειται μέσα μου . . . εἶναι ὁ διάβολος ὅπου ἔ-
καμε τὸν Σωκράτην νὰ πῆ τὸ φαρμάκι διὰ
τὰς μεγάλας εἰς τὴν πατρίδα του ἐκδουλεύ-
σεις, ἢ πάλιν εἶναι ὁ διάβολος ὅπου ἔκαμε τοὺς
δυογενεῖς μας νὰ παραδώσουν τὴν πατρίδα στοὺς
μάκεδῶνας, στοὺς βωμέους, καὶ στοὺς τούρκους;
Ἐγὼ γὰρ λόγου μου νομίζω ὅτι ἐσὺ ἔχεις μέσα
σου τὸν διάβολον ὅπου εἶχε καὶ ὁ Σωκράτης,
γιατὶ ξέρεις γράμματα, καὶ διαβάζεις τὸν Ξε-
νοφάντα καὶ Πλάτωνα· εἶσαι νέος ἕως εἰκοσιδύο
χρόνων καὶ εἶσαι βουλευτὴς· λές πῶς καὶ χωρὶς
ὁμόνοια ἐμπορεῖ νὰ κυβερνηθῆ ἡ πατρίς· σχίζεις
τὴν διοίκησιν τοῦ ἔθνους· διαφθεντεύεις τοὺς
συγγενεῖς σου ὅπου κατακρατοῦν τὰ ἔθνη καὶ εἰ-
σοδήματα· σπεῖρεις ζιζάνια εἰς μωραίαν καὶ βού-
μελην· ἀνεβάσεις καὶ κατεβάσεις ἀπὸ τὰ ἀξιώ-
ματα ὅποιον θέλεις· δίνεις καλὸν παράδειγμα
εἰς τὴν ἐπαρχίαν σου τῆς χρηστοθεσίας, τῆς ἐγ-
κρατείας, τῆς ἀφιλοκερδείας, τῆς δικαιοσύνης·
ἐρμηνεύεις τοὺς συγγενεῖς σου, ὡς ὁπαδὸς τοῦ
Σωκράτους, νὰ μὴ ἀδικῶν εἰς τὴν τιμὴν, τὴν
ζωὴν, τὴν ἰδιοκτησίαν ὅλων τῶν συνεπαρχιωτῶν
των. Εἰς ὀλίγα λόγια, ἐρευνῶντας εἰς τοῦ πα-
τρός σου τὰς πράξεις, τὰς ἀνδραγαθίας τοῦ ἀ-
δελφοῦ σου, τὸ φέροσιμον τῶν προυχόντων συγ-
γενῶν σου, τὴν διάλυσιν τῆς ἐθνικῆς διοικήσεως
ἐξ αἰτίας σου, τὴν προσκόλλησιν σου εἰς ξένην
αὐλὴν, καὶ ὅχι εἰς τὴν αὐτονομίαν τῆς ἐλλάδος,
συμπεραίνω μπέσα μὲ μπέσα ὅτι ἐσὺ ἔχεις μέσα
σου τὸ δαιμόνιον τοῦ Σωκράτους. Κύταξε ὅμως
καλὰ, διατὶ κάθε Ἕλληνας ἔχει μέσα του δώδεκα
λεγεῶνας διαδύλους· καὶ ἔπαρε τὰ μέτρα σου,
διατὶ κοντεύει νὰ χαθῆ ἡ πατρίδα, ἢ νὰ πέσῃ
σὲ κανένα χειρότερον ζυγὸν ἀπὸ ἐκεῖνον ὅπου
ἐβαστοῦσαν οἱ πατέρες μας. Κύταξε καλὰ μὴ
τύχη καὶ . . .

Ἐξ Ἀθηνῶν, τῆ 14 Φεβρουαρίου, 1824.

ΟΔΥΣΣΕΥΣ ΑΝΑΡΤΩΤΖΟΣ.

ΤΑ ΕΙΚΟΣΙΠΕΝΤΕ ΡΟΥΒΑΙΑ ΤΟΥ ΝΙΚΗΤΑ

Ὁ Νικήτας Βλασιεφ ἐγεννήθη ἐπὶ τῆς αὐτο-
κρατείας Αἰκατερίνης, ἀλλ' αἱ ἀναμνήσεις αὐ-
τοῦ δὲν ἀνήρχοντο πέραν τοῦ 1812.

Ὁ βῶστος χωρικός ἐν γένει δὲν ἔχει πολὺ ἀ-
νεπτυγμένην τὴν μνήμην, ἐκτὸς ἐάν, ἐγκατα-
λείπων τοὺς ἀγροὺς, ἐπιδοθῆ εἰς τὸ ἐμπόριον.
Καὶ πράγματι, ὅποια ἀναμνήσεις εἶναι δυνατὸν
νὰ ἐμφιλοχωρήσωσιν ἐν τῇ διανοίᾳ ἐκεῖνου, ὅ-
στις ἀείποτε οὐδὲν ἄλλο βλέπει ἢ τὴν ἄνοιξιν ἐ-
περχομένην μετὰ τὸν χειμῶνα, καὶ εἶτα ἄλλους
χειμῶνας ὑπὸ ἄλλων ἀνοξίσεων ἀκολουθουμένους,
μηδεμίαν δ' ἐπιφέροντας μεταβολὴν εἰς τὴν κα-
τάστασιν τῶν πραγμάτων;

Δύο ἐποχαὶ ἐν τούτοις ἐνεχαράχθησαν ἀνεξί-

τηλοὶ ἐν τῇ μνήμῃ τῶν συγχρόνων. Ἡ προσφα-
τοτέρα εἶναι ἡ τῆς 49 Φεβρουαρίου 1861· ἡ
χειραφέτησις τῶν δουλοπαροίκων ἐμόρφωσε καρ-
δίαν νέον ὑπὸ τὸ δερμάτινον του.λοῦπιον τῆς
παλαιᾶς Ῥωσσίας. Ἡ ἑτέρα εἶναι ἡ τῆς γαλλι-
κῆς εἰσβολῆς ὅσῳ μονότονος καὶ ἂν ἦ ἡ ζωὴ
τοῦ εἰς τὴν δούλευσιν τοῦ δεσπότη τοῦ μόνον
προσηλωμένου δουλοπαροίκου, οὐδεὶς ὅμως ἐξ
ὅσων κατ' ἐκείνους τοὺς χρόνους ἐζησαν ἠδυνή-
θη νὰ τὰς λησμονήσῃ.

Ὁ Νικήτας ἦτο δουλοπαροίκος μεγάλης τινοῦ
ἰδιοκτησίας ἐν τῇ διοικήσει Σμόλενσκ. Ὅπως
καὶ τῶν ἄλλων χωρικῶν καὶ αὐτοῦ ὁ εἶος διέρ-
ρεε μονότονος καὶ ἀπαρτήρητος ὅλως· ἐνυμ-
φεύθη, ἐγέννησεν ἡμίσειαν περίπου δωδεκάδα παι-
δίων, τὰ ἔχασε σχεδὸν ὅλα, καὶ τὸ ὑψηλὸν αὐ-
τοῦ ἀνάστημα ἐκυρτοῦτο θαθμηδὸν ἐκ τῆς ἐρ-
γασίας· ἐξεπλήρου τακτικῶς τὰς ἀγγαρείας τῶν
αὐθεντῶν, ἐπλήρωνεν ἀκριβῶς τὸ εἰς τὸν κύριόν
του ὀφειλόμενον μίσθωμα τοῦ κτήματος, ἐμε-
θύσκετο οὐδὲ πλέον οὐδὲ ἔλαττον παντὸς ἄλλου
χωρικοῦ, ὅτε διεδόθη ἀνὰ τὴν ἐπαρχίαν τὸ ἄ-
κουσμα, ὅτι οἱ μουσουλμάνοι ἐπήρχοντο κατὰ
τῆς ἀγίας Ῥωσσίας.

Μουσουλμάνους ἀπεκάλουν τοὺς ξένους. Ὁ
γνήσιος βῶστος χωρικός ἐθεώρει μέχρι τῶν τε-
λευταίων ἀκόμη ἐτῶν—ἴσως δὲ καὶ σήμερον ἐτι
ἐξακολουθεῖ νὰ θεωρῆ εἰς τὰς ἀποκέντρους ἐπαρ-
χίας—τὸν ξένον, οἷοςδὴποτε καὶ ἂν ἦτο, εἰδω-
λολάτρην ἢ μουσουλμάνον· καὶ τοῦτο ἐκ τῆς ἀ-
ναμνήσεως τῶν μακροχρονίων κατὰ τῶν Τούρ-
κων πολέμων.

Καμμία σχεδὸν ἐφημερίς δὲν εἰσεχώρει εἰς τὰ
οἰκήματα τῶν αὐθεντῶν, εἰς δὲ τὰς καλύδας οὐ-
δὲ ἤξευρον τί θὰ εἶπη ἐφημερίς. Καὶ εἰς τί θὰ
ἐχρησάμευεν ἡ ἐφημερίς ἀφ' οὗ ἐκτὸς τοῦ αὐθέν-
του καὶ τῶν ἱσρέων οὐδεὶς ἄλλος ἤξευρε ν' ἀνα-
γινώσκῃ!

Ἀλλὰ τὸ αἶσθημα τῆς φιλοπατρίας δὲν ἀπορ-
ρεῖ μόνον ἐκ τῆς ἀναγνώσεως βιβλίων. Μόλις
ἠγγέλθη ὅτι εἰσέβαλον οἱ ἐχθροὶ καὶ πάραυτα
ὅσοι ἦσαν εἰς κατάστασιν νὰ πολεμήσωσιν ἐ-
ξωπλισθησαν ὅπως ἠδύναντο μὲ πυροβόλα, δρέ-
πανα, πελέκει, καὶ ἀνέμενον εὐτόλμως τοὺς εἰ-
δωλολάτραις.

Ἡ ὁδὸς τῶν κατακτητῶν δὲν διήρχετο διὰ
τοῦ χωρίου τοῦ Νικήτα· γογγύζοντες οἱ χωρι-
κοὶ ἐπανῆλθον εἰς τὰς καλύδας των καὶ περιέ-
μενον.

Καὶ δυστυχῶς διὰ τοὺς Γάλλους δὲν περιέμε-
νον ἐπὶ μακρόν. Μόλις ἔπεσαν αἱ πρῶται χιόνες
καὶ τὰ ξενικὰ στρατεύματα ἐστράφησαν ἐπα-
νερχόμενα εἰς τὴν μακρινὴν αὐτῶν πατρίδα· ἀλ-
λά τὸ δρομολόγιον αὐτῶν ἦτο ἀτακτον, διότι
δὲν ἦτο διαγεγραμμένον ὑπὸ χειρὸς νικητοῦ.

Ἐν ᾧ τὸ κύριον μέρος τοῦ στρατεύματος με-
τὰ φαινομένης τάξεως, ἦν καὶ ἐν αὐτῇ ἐτι τῇ

ἐσχάτῃ ἀπελπισίᾳ προσεπάθει νὰ τηρήσῃ, ἠκο-
λούθει τὴν κεχαρμημένην δημοσίαν ὁδὸν, πολλὰ
ἀποσπάσματα ἐπλανίσθησαν διὰ πλαγίων βα-
δίσαντα ἀτραπῶν, οὐδεὶς δὲ τῶν οὕτω νομισάν-
των ὅτι συντομεύουσι τὸν δρόμον των ἐπανεῖδε
τὸ σύνταγμα του.

Οἱ χωρικοὶ ἀνέμενον κεκρυμμένοι εἰς τὰ δά-
ση, εἰς τὰς φάραγγας, ἐνεδρεύοντες ὀπισθεν θά-
μνων καὶ φραγμῶν, θέλοντες νὰ ὑπερασπισθῶ-
σι τὴν πατρίδα των κατὰ δύναμιν—καὶ δὲν
εἶχον μὲν πλέον ἀνάγκην νὰ τὴν ὑπερασπισθῶ-
σιν, ἀλλ' ἔσχον τὴν ἠδονὴν νὰ ἐκδικηθῶσιν αὐ-
τήν.

Ἐπειτα ἀπὸ τεσσαράκοντα ἔτη, ὁ Νικήτας,
ὅστις καὶ τὸν γάμον του αὐτὸν καὶ τῶν τέκνων
του τὴν γέννησιν ἀμυδρῶς μόλις ἐνεθυμῆτο, οὐ-
δὲν τῶν κατ' ἐκείνην τὴν ἐποχὴν συμβάντων εἶ-
χε λησμονήσει.

—Ἐρριζα ἀπ' αὐτοὺς! ἔλεγε σιγὰ, καὶ οἱ
φαιοὶ καὶ τυφλοὶ σχεδὸν ὀφθαλμοὶ του ἀπῆ-
στραπτον. Οἱ εἰδωλολάτραι! ἤθελαν νὰ πάρουν
τὴν πατρίδα μας! Μὰ τοὺς ἐκνηγήσαμεν μὴ
χαρά! Πρῶτα μὲ δρεπάνια καὶ τσεκούρια καὶ
ὕστερα μὲ τὰ τουφέκια τῶν σκοτωμένων. Ἐγὼ
δὲν εἶχα ἰδεῖ ποτέ μου ἕως τότε τουφέκι, ἀλλὰ
γρήγορα ἔμαθα πῶς νὰ τὸ εἴχῃ. Καὶ ὅταν ἔ-
φυγαν—ὅσοι μ'μποροῦσαν ἀκόμη νὰ τρέξουν,—
ἐθάψαμεν τοὺς ἄλλους,—ὅσους ἀπέμειναν. . .
Ἦσαν τουφέκια, ἦσαν . . . πλῆθος! καὶ σπαθιά
καὶ παλάσκαις καὶ ἀπ' ὅλα! Ἐγερσίσαμεν τόσα
ἀμάξια μ' αὐτὰ τὰ ἐπωλήσαμεν εἰς τὴ χώρα
καὶ τὰ μοιρασθήκαμεν. Πόσα χρήματα πῆρα τό-
τε! Ποτέ μου δὲν ἐπίστευσα ὅτι εὐρίσκοντο τό-
σω πολλὰ χρήματα εἰς τὸν κόσμον.

Καὶ λέγει ἡ παροιμία ὅτι: ἀνεμομαζώματα
ἀνεμοσκορπίσματα, ὅμως ὁ Νικήτας κατῴρω-
σε νὰ σχηματίσῃ περιουσίαν τινά. Καὶ ἔπειτα ἡ
τιμὴ τῶν ὄπλων τῶν ἐπιδρομέων, ἴσως καὶ ἡ
τιμὴ τοῦ αἵματος, ἦσαν χρήματα κακῶς κτη-
θέντα; Μόνη ἡ θεία Πρόνοια δύναται νὰ λύσῃ
τοιαῦτα ζητήματα.

Ἡ περιουσία τοῦ Νικήτα δὲν ἦτο κολοσσιαία.
Ἠγήρασε δύο ἀγελάδας, ἐπώλει ὀλίγον βούτυ-
ρον, εἶτα εἰσῆγαγεν εἰς τὸ ἀπόκεντρον χωρίον
του τὴν χρῆσιν τῶν βελονῶν, τῶν μικρῶν κα-
τόπτρων τῶν ἀντὶ πέντε καπηκίων πωλουμένων
καὶ ἄλλων παραπλησίων ἀθυρμάτων. Ἐκ τῶν
συνεχῶν αὐτοῦ ταξιδίων ἀπὸ πόλεως εἰς πό-
λιν ἀπέκτησε πολλοὺς βεμματισμούς, ἐλαφρὰν
προσβολὴν ἀποπληξίας καὶ τὸ στοργγύλον πο-
σὸν εἰκοσιπέντε ἀργυρῶν ρουβλίων, ἐν ἄλλοις
λόγοις ἑκατὸν φράγκων.

Ἐν τῷ μεταξὺ ἐπῆλθε χρωκοπία, περικοψά-
σα μικρὸν ὅλα τὰ κεφάλαια, ἦτις ὅμως οὐδὲ
κἀν ἔθιξε τὴν περιουσίαν τοῦ ἡμετέρου ἥρωος,
διότι αὐτὴ δὲν ἀπετρίετο ἐκ χαρτονομισμάτων.
Βλέπων ἐκυτὸν κάτοχον εἰκοσιπέντε ρουβλίων

εἰς μικρὰ ἀργυρὰ καὶ εἰς χαλκὰ ἐτι νομίσματα,
κεκρυμμένα ἅπαντα ἐν τινὶ ὀπῇ τοίχου, ἀγνώ-
στῳ τοῖς λοιποῖς θνητοῖς, ὁ Νικήτας ἐσκέπτετο
ἐπὶ πολὺ συλλογιζόμενος τί θὰ τα κάμῃ.

Ἐν Ῥωσίᾳ ἡ οἰκογένεια ζῆ ἐν κοινῷ ἐν με-
γάλῃ καλύβῃ, ἀποταλουμένη ἐξ ἐνὸς μόνου κα-
τοικησίου δωματίου, ὅπερ πολλάκις διαιρεῖται
εἰς δύο διὰ λεπτοῦ χωρίσματος. Ἐν τούτῳ αἱ
γενεαὶ διαδέχονται ἀλλήλας· πάπποι, μάμμαι,
θεῖαι, πατέρες, ἀδελφοὶ, τέκνα, ἔγγονοι κοι-
μῶνται ἀναμῆξ ἐπὶ τῆς πλατείας ἐκ κεράμων
θερμάστρας κατὰ τὸν χειμῶνα, ἐπὶ ξυλίνων σα-
νίδων κατὰ τὸ θέρος. Ἐνίοτε ὅταν ἦναι πολλὸς ὁ
καύσων, ὅσοι δὲν φοβοῦνται τὰ κρουολογήματα
κοιμῶνται εἰς τὸν παντὶ ἀνέμῳ ἀναπεπταμένον
χορτοβαλῶνα· ἀλλὰ τοῦτο εἶναι πολυτέλειαι, ἢς
ἐπιτρέπεται νὰ γίνηται χρῆσις μόνον πρὸ τῆς
συγκομιδῆς τοῦ χόρτου, διότι ὅταν πληρωθῶ-
σιν αἱ ἀποθήκαι δὲν ὑπάρχει πλέον θέσις διὰ νὰ
κοιμηθῆ τις, ἀφ' οὗ μάλιστα καὶ τὰ ζῶα δὲν ἀ-
ρέσκονται εἰς χόρτον συνθλιβέν ὑπὸ ἀνθρωπίνου
σώματος καὶ δὲν πρέπη νὰ φθειρῆται τόσῳ πο-
λύτιμος συγκομιδῆ.

Ὁ Νικήτας δὲν ἐθεώρει λοιπὸν πολὺ ἐξησφα-
λισμένην τὴν κατοχὴν τῶν εἰκοσιπέντε αὐτοῦ
εἰς κεράτια ρουβλίων· οἱ ἐναπολειφθέντες αὐ-
τῷ υἱοὶ καὶ ἡ θυγάτηρ εἶχον σμῆνος παιδίων,
τὰ ὅποια ἀργὰ ἢ γρήγορα ἦτο δυνατόν ν' ἀνα-
καλύψωσι τὴν κρύπτην, καὶ τότε τ' ἀργυρὰ ρου-
βελία (νομίσματα δέκα καπηκίων) θὰ ἐξη-
φανίζοντο μετὰ τὰ χαλκὰ καπηκία, καὶ οὐδὲν
ἐπὶ τέλος θὰ ἐναπέμενον ἐν τῷ σάκκῳ.

Ὁ γέρον χωρικός ἀπεφάσισε νὰ μεταβῆ ἄ-
παξ ἐτι εἰς τὴν πόλιν. Ἐλαβε τὸν ἵππον καὶ
τὸ ἀμάξιον τοῦ πρεσβυτέρου υἱοῦ του, ἐφόρσε
τὸ ἑόρτινόν του του.λοῦπιον, τὴν δ' ἐπαύριον
ἐπανῆλθε φαιδρὸς καὶ εὐθυμος, μεθῶν ὀλίγον
καὶ θλίβων μετ' ἐμφάσεως τὸ στήθος διὰ τῆς
χειρὸς.

Τὰ μικρὰ, ὅσα εἶχον ἠλικίαν ἀπὸ δέκα μέ-
χρι δεκαπέντε ἐτῶν, τὸν ἐθεώρουν μὲ ἀπεσθο-
λωμένον ἦθος.

—Ναί, μικρὰ μου περιστερὰκια, τὰ εἰκοσι-
πέντε ρουβλία ἔγιναν τώρα ἕνα κομμάτι χαρτί.
Ἐνα εὐμορφο γαλάζιο χαρτί, βεμμαμένο εἰς ἕνα
σακκουλάκι. Ὁ παππούς θὰ κοιμᾶται μαζί μ'
αὐτὸ, καὶ ξεύρετε πόσῳ ἐλαφρὰ κοιμᾶται ὁ γε-
ροπαππούς. Ἦαίε πλέον, πουλάκια μου, ὅτι ἔχω
τὸ ἔχω γιὰ λόγου μου. Ἐ! Ἐ!

Τὰ παιδιά, ἅτινα ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν εἶχον
σουφρασίαι μερικὰ τέταρτα καπηκίου ἐκ τῆς κρύ-
πτῆς, δὲν συνεμερίζοντο τὴν εὐθυμίαν τοῦ παπ-
ποῦ, ὅπερ βλέπων ἐκεῖνος τὰ ἐφιλοδώρησε διὰ
τινων λακτισμάτων, ἐτράβηξε τὰ μαλλία τῶν
δύο μικροτέρων καὶ ὑπῆγε νὰ ἐξαπλωθῆ ἐπὶ τῆς
θερμάστρας, ὅπως χωνεύσῃ ἐνταῦθα τὸν οἶνον
καὶ τὴν χαρὰν του.

φιλάργυρος δὲν ἠδυνήθη νὰ ἐπιζήσῃ μετὰ τὴν ἀπώλειαν τοῦ πολυτίμου τοῦ γραμματίου.

[HENRI GRÉVILLE] K^a M^a

Η 28 ΚΑΙ 29 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ

Ὁ Ἀραγῶ, ἐν τινι τῶν διδακτικῶν καὶ δημοτικῶν ἐκείνων σημειώσεων, ἀς κατ' ἔτος ἐδημοσίευσεν ἐν τῇ Ἐπετηρίδι τοῦ Γραφείου τῶν καταμετρήσεων, λέγει προκειμένου περὶ ἡμερολογίου τὰ ἐξῆς: «Ὁ Ἀρχοντοχωριάτης, ἐν τῇ κωμῶδιᾳ τοῦ Μολιέρου, ἐζητεῖ παρὰ τοῦ διδασκάλου τῆς φιλοσοφίας νὰ μάθῃ τὸ καλενδάριον. Ἀλλὰ, πρέπει νὰ τὸ ὁμολογήσωμεν, ὁ κ. Ἰορδάνης ἠπατάτο νομιζὼν ὅτι τὰ μαθήματα, τὰ ὁποῖα ἐζητεῖ ἦσαν εὐκόλα καὶ ἀπλά. Ἡ ἐξήγησις τοῦ ἡμερολογίου εἶναι ἐκ τῶν λεπτοτέρων καὶ μᾶλλον ἀκνυθῶδων μερῶν τῆς ἐπιστήμης καὶ τῆς μαθήσεως ἐν γένει.»

Ὁρθοτάτη ἡ παρατήρησις τοῦ Ἀραγῶ ὄθεν καὶ ἡμεῖς ἐνταῦθα δὲν θέλομεν ἐπιχειρήσει μακρὰν καὶ βαθεῖαν διδασκαλίαν, ἀλλὰ θὰ εἰπωμεν μόνον, προκειμένου περὶ τοῦ μηνὸς Φεβρουαρίου, πότε ἔχει 29 ἡμέρας καὶ πότε 28, τὸν λόγον τῆς τοιαύτης διαφορᾶς καὶ τὴν ἀρχὴν τῆς ὀνομασίας: *δίσεκτον ἔτος*.

Καὶ πρῶτον τί ἐστὶν ἔτος; Ἡθέλομεν περιπέσει εἰς μακρὰς καὶ λεπτομερεῖς ἐξηγήσεις, ἐὰν ἠθέλομεν νὰ ὀρίσωμεν ἀκριβῶς τὸν τοσοῦτον κοινὸν τοῦτον ὄρον. Ἀρκούμεθα ὄθεν νὰ εἰπωμεν ὅτι οὕτω καλεῖται ἡ διάρκεια μιᾶς ὀλοκλήρου περιφορᾶς τῆς γῆς περὶ τὸν ἥλιον ἢ ἀκριβέστερον, ὁ χρόνος, ὅστις παρέρχεται μεταξὺ δύο διαδοχικῶν διαβάσεων τοῦ ἡμετέρου πλανήτου διὰ τοῦ αὐτοῦ ἰσημερινοῦ σημείου. Αὕτη δὲ ἡ διάρκεια τοῦ ἔτους, τοῦ καὶ τροπικοῦ καλουμένου, δὲν ἀποτελεῖται ἀκριβῶς ἐκ 365 ἡμερῶν, ἀλλὰ κατὰ τὴν προσέγγισιν ἐκ 365 ἡμερῶν καὶ 6 ὥρων, ἧτοι ἐνός τετάρτου τῆς ἡμέρας.

Οἱ Ῥωμαῖοι, ἐπὶ Νουμᾶ, εἶχον ἔτος συγκείμενον ἐκ 355 ἡμερῶν. Ἀλλ' ἡ διαφορὰ αὐτοῦ πρὸς τὸ πραγματικὸν ἔτος ἦν τοσαύτη, ὥστε ἠσθάνθησαν τὴν ἀνάγκην ἐμβολίου μηνός, ὅστις ἐξ 22 ἡμερῶν συγκείμενος ἐκαλεῖτο Mercedonius καὶ προστίθετο κατὰ διετίαν εἰς τοὺς δώδεκα ἔτοποθέτου δὲ τὸν μῆνα τοῦτον ὀλοκλήρον μεταξὺ τῆς 23 καὶ τῆς 24 Φεβρουαρίου. Τὸ ἔτος ἦν τότε 366 ἡμερῶν, τουτέστι μεγαλύτερον τοῦ πολιτικοῦ κατὰ ποσότητα, ἧτις εἰς διάστημα μιᾶς ἑκατονταετηρίδος ἀποτελεῖ 75 ἡμέρας, διαφορὰν οὐχὶ μικράν ὄθεν ἐδόθη τὸ δικαίωμα εἰς τοὺς Ποντίφηκας νὰ προσδιορίζωσι τὸν ἀριθμὸν τῶν ἡμερῶν ἐκάστου ἐμβολίου μηνός. Τοῦ δικαίωματος δὲ τούτου καταχρώμενοι οἱ ἱερεῖς παρέτεινον ἀναιδέτως τὴν διάρκειαν τῆς ὑπηρεσίας τῶν φίλων τῶν, ἐσμίκρνον τὴν διάρκειαν τῆς ὑπηρεσίας τῶν

ἐχθρῶν τῶν, ἐπέσπευδον ἢ παρέτεινον τὰς λήξεις τῶν συναλλαγμάτων κτλ., καὶ τοσοῦτον ἀναιδέως, ὥστε κατήντησε νὰ ἐορτάζωσι κατὰ τὸν χειμῶνα τὰς ἐορτὰς τοῦ θέρους καὶ κατὰ τὸ ἔαρ τὰς τοῦ φθινοπώρου.

Εἰς τὴν τοιαύτην ἀταξίαν καὶ σύγχυσιν ἔθεσε τέρμα ὁ Ἰούλιος Καῖσαρ, ὡς ἀνώτατος Ἀρχιερεὺς (Pontifex maximus), ἐπιχειρήσας μεταρρυθμισίαν, ἧτις ἀπὸ τοῦ ὀνόματός του ἐκλήθη Ἰουλιανή. Προσεκάλεσεν ἐπὶ τούτῳ ἐξ Αἰγύπτου τὸν Σωσιγένην (ἰληθῆ αὐτουργὸν τῆς μεταρρυθμίσεως), ἐκ τῶν ἀστρονομικῶν γνώσεων τοῦ ὁποῖου ὠφελοῦμενος, ἐκάνονισεν τὴν διάρκειαν τοῦ πολιτικοῦ ἔτους, ὡς ἀνωτέρω ἐρρήθη, εἰς 365 ἡμέρας καὶ ἐν τέταρτον κατὰ προσέγγισιν.

Τὸ τέταρτον τοῦτο τῆς ἡμέρας εἰς διάστημα τεσσάρων ἔτων ἀπετέλει μίαν ὀλοκλήρον ἡμέραν, ἣν ἀπεφασίσθη νὰ προσθέτωσιν, ἀνὰ πᾶν τέταρτον ἔτος, μετὰ τὴν εἰκοστὴν τετάρτην ἡμέραν τοῦ Φεβρουαρίου, ἧτις ἐν τῷ καλενδάρῳ ἦν ἡ ἕκτη ἡμέρα πρὸ τῶν καλενδῶν τοῦ Μαρτίου καὶ ἐκαλεῖτο sexto calendas. Ὅθεν τοῦ λοιποῦ ἡ ἐμβόλιμος αὕτη ἡμέρα ἔθεωρεῖτο ὡς ἄλλη ἕκτη πρὸ τῶν καλενδῶν καὶ ἐκαλεῖτο bis sexto calendas, ἐπομένως καὶ τὸ ἐκ 366 ἡμερῶν συγκείμενον ἔτος ἐκλήθη *δίσεκτον* (bis sextus).

Τὸ νῦν ἐν χρήσει *δίσεκτον* ἢ *ἐμβόλιμον* ἔτος διαφέρει τοῦ παλαιοῦ μόνον κατὰ τὴν θέσιν τῆς ἐμβολίου ἡμέρας, ἧτις τώρα τίθεται εἰς τὸ τέλος, μετὰ τὴν 28 Φεβρουαρίου καὶ ἀποτελεῖ τὴν 29 τοῦ μηνός τούτου, ὅτε ἐορτάζεται κατὰ τετραετίαν καὶ ἡ μνήμη τοῦ ὀσίου Κασσιανοῦ τοῦ Ῥωμαίου.

Πῶς δὲ ἀναγνωρίζομεν, ἐκ μόνης τῆς ἀπαγωγῆς τοῦ ἀριθμοῦ ἔτους τινός, ἐὰν ἦναι *δίσεκτον* ἢ ὄχι; Ἀπλούστατον. Ἀρκεῖ νὰ παρατηρήσωμεν ἐὰν τὰ δύο τελευταῖα ψηφία ὀμοῦ λαμβανόμενα ἦναι ἀριθμὸς πολλαπλάσιος τοῦ 4, τουτέστι ἐὰν διαιρῆται ἀκριβῶς διὰ τοῦ 4, (διότι ἡ Ἰουλιανὴ μεταρρύθμισις ἐτέθη εἰς ἐνέργειαν τὸ 44 ἔτος π. Χρ.) ἐπομένως τὰ ἔτη 8, 12, 16 εἶναι *δίσεκτα*, ἐπίσης καὶ τὰ 4400, 4500, 4600. Ὅμοιως τὰ μὲν 1876, 1872, 1848 κτλ., ἐπειδὴ οἱ ἀριθμοὶ 76, 72, 48 διαιροῦνται διὰ 4, εἶναι *δίσεκτα*, τὰ δὲ 1875, 1878, 1854, 1897 εἶναι ἔτη ἐκ 365 ἡμερῶν συγκείμενα, διότι οἱ ἀριθμοὶ 75 καὶ 97 ὡς καὶ 18 καὶ 54 δὲν διαιροῦνται ἀκριβῶς διὰ 4.

Ἀλλ' ὁ Ἰούλιος Καῖσαρ ἢ μᾶλλον ὁ Σωσιγένης ἠπατήθη προσδιορίσας τὸν ἀριθμὸν τῶν ἡμερῶν τοῦ ἔτους ἐκ 365 καὶ $\frac{1}{4}$ · διότι τὸ μεταξὺ δύο ἰσημερινῶν σημείων χρονικὸν διάστημα δὲν εἶναι ἀκριβῶς 365 ἡμερῶν καὶ $\frac{1}{4}$ ἢ 365 ἡ-

1. Καλένδας (Calendas) ἐκαλοῦν οἱ Ῥωμαῖοι τὴν πρῶτην ἡμέραν ἐκάστου μηνός.

μερῶν καὶ 25 ἑκατοστῶν (365, $\frac{25}{100}$), ἀλλὰ μόνον 365 ἡμ. καὶ 24217, τουτέστι 365 ἡμερῶν, 5 ὥρων, 48 πρῶτων λεπτῶν, 47 δευτέρων λεπτῶν καὶ ἡμίσεος.

Οὕτω τὸ Ἰουλιανὸν ἔτος εἶναι μεγαλύτερον τοῦ ἀληθοῦς κατὰ 41 πρῶτα λεπτά, 42 δευτέρα καὶ ἡμίση. Ἡ μικρὰ αὕτη διαφορὰ ἐπιπροσθεμένη μετὰ 129 ἔτη ἀποτελεῖ μίαν ἡμέραν ἐπομένως τὸ Ἰουλιανὸν ἔτος θέλει μῆνει ὀπίσω τοῦ ἀληθοῦς κατὰ μίαν ἡμέραν, ἧτοι θέλει ἀρχίζει κατὰ μίαν ἡμέραν βραδύτερον. Ἀπὸ δὲ 325 μ. Χρ.—ὅτε συνεκροτήθη ἡ ἐν Νικαίᾳ Οἰκουμένη Σύνδος ἵνα προσδιορίσῃ διὰ τὴν μεταβλητὴν ἐορτὴν τοῦ Πάσχα σταθερὸν κανόνα, ὅστις ὑπέθετεν ὅτι ἡ ἐαρινὴ ἰσημερία θέλει συμβαίνει πάντοτε τὴν 21 Μαρτίου, ὡς καὶ κατὰ τὸ 325—μέχρι τῆς δεκάτης ἑκτῆς ἑκατονταετηρίδος ἡ ἀνωτέρω διαφορὰ ἀπετέλεσε 10 ἡμέρας, ἡ δὲ ἐαρινὴ ἰσημερία συνέβη τὴν 11 Μαρτίου. Ὅθεν ὁ Πάπας Γρηγόριος ὁ XIII ἐπεχείρησε κατὰ τὸ 1582 νέαν μεταρρύθμισιν, τὴν ἐπονομασθεῖσαν Γρηγοριανήν. Κατὰ πρῶτον ἰδιώρθεσε τὸ σφάλμα τῶν 10 ἡμερῶν, ἀποφασίσα: ἵνα ἡ 5 Ὀκτωβρίου τοῦ 1582 θεωρηθῇ ὡς 15 Ὀκτωβρίου, ὅστις ἔλαβε μόνον 20 ἡμέρας, καὶ ἐκ τούτου ἡ ἐαρινὴ ἰσημερία ἐπανῆλθε κατὰ τὸ 1583 εἰς τὴν 21 Μαρτίου. Ἐπειτα ἰπειδὴ πλεονάζον κλάσμα εἰς μίαν ἑκατονταετηρίδα ἀπετέλει $\frac{3}{4}$ τῆς ἡμέρας κατὰ προσέγγισιν, ἧτοι 3 ἡμέρας εἰς 400 ἔτη, ἀπεφασίσθη νὰ παρεντίθενται εἰς 400 ἔτη 97 *δίσεκτα* καὶ ὄχι 100, ὡς εἰς τὸ Ἰουλιανόν, καὶ οὕτως ἀφαιροῦνται αἱ πλεονάζουσαι 3 ἡμέραι ἐν διαστήματι 400 ἔτων. Ὅθεν κοινὰ ἔτη θεωροῦνται πλὴν τῶν ἀνωτέρω μνημονευθέντων καὶ ἐκεῖνα, ὧν ὁ ἰκράζων τὴν τάξιν αὐτῶν ἀριθμὸς ἔχει δύο εἰς τὸ τέλος μηδενικά ἐκτὸς ἐκείνων ὧν ὁ ἀριθμὸς τῶν ἑκατοντάδων εἶναι διαιρετὸς διὰ τοῦ 4. Οὕτως ἐκ τῶν ἔτων 1600, 1700, 1800, 1900 ἅτινα κατὰ τὸ Ἰουλιανὸν εἶναι *δίσεκτα*, κατὰ τὸ Γρηγοριανὸν ἡμερολόγιον μόνον τὸ 1600, οὗτινος ὁ ἀριθμὸς 16 τῶν ἑκατοντάδων εἶναι διαιρετὸς διὰ 4, εἶναι τοιοῦτον, τὰ δὲ λοιπὰ κοινά. Τὸ ἔτος 2000 εἶναι ἐπίσης *δίσεκτον*, τὰ δὲ 2100, 2200, 2300 κοινά. Κατὰ τὰ εἰρημένα λοιπὸν ἢ μεταξὺ τοῦ Ἰουλιανοῦ καὶ Γρηγοριανοῦ ἡμερολογίου διαφορὰ ἦν ἀπὸ μὲν τοῦ 1582 μέχρι τοῦ 1700 ἔτους 40 ἡμερῶν, ἀπὸ δὲ τοῦ 1700 μέχρι τοῦ 1800 ἔτους 44 ἡμερῶν καὶ ἀπὸ τοῦ 1800 μέχρι τοῦ 1900 ἔτους 12 ἡμερῶν.

Ἀληθῶς μὲν εἶναι ἡ Παπικὴ μεταρρύθμισις ἀκριβεστέρη τῆς τοῦ Ῥωμαίου ἀρχιερέως, ἀλλ' εἶναι καὶ ἐντελῶς ἀλάθητος; Δυστυχῶς ὄχι.

Καὶ ἡ Γρηγοριανὴ μεταρρύθμισις ὑποθέτει τὸ ἔτος μεγαλύτερον τοῦ τροπικοῦ κατὰ 283 ἑκατομμυριοστὰ τῆς ἡμέρας, ἧτοι ποσότητα ὀ-

λίγον ὑπερβαίνουσαν τὰ 24 δευτέρα λεπτά, ἧτις εἰς διάστημα 4000 ἔτων ἀπετέλει περίπου μίαν ἡμέραν. Ἐπομένως κατὰ τὸ ἔτος 5582 θὰ ἦναι ἀνάγκη νὰ γίνῃ ἡ διόρθωσις τῆς ἐπισωρεύσεως τοῦ ἐλαχίστου τούτου λάθους.

Ἡ ἐν Φραγκφόρτῃ Ἀκαδημία τῶν ἐπιστημῶν περὶ τὰ μέσα τῆς παρελθούσης δεκαετίας κατέδειξε τὸ ἀνεπαρκές τοῦ Γρηγοριανοῦ ἡμερολογίου διαβιβάσασα ἐκτενὴ διατριβὴν πρὸς πάσας τὰς Ἀκαδημίας τῆς ὑψηλίου, καὶ προσκαλέσασα συγχρόνως τοὺς δύο ἐπισημοτέρους ἀστρονόμους, τὸν ἐν Δόρπατ (τῆς Ῥωσσίας) Μαϊδλερ καὶ τὸν Χέις, ἵνα συσκεφέντες προτείνωσι τὴν δέουσαν μεταρρύθμισιν. Ὁ Μαϊδλερ ἐπρότεινε μετὰ τινα χρόνον τὴν ἐξῆς διόρθωσιν: Νὰ καταργηθῇ ἡ παρεμβολικὴ μέθοδος (καθ' ἣν εἰς 400 ἔτη διαγράφονται τρία Ἰουλιανὰ *δίσεκτα*): ἀντὶ δὲ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν 400 νὰ λαμβάνωνται ἀπὸ τοῦδε μόνον 128 ἔτη, μετὰ τὴν παρέλευσιν τῶν ὁποίων θὰ διαγράφεται ἐκάστοτε ἐν *δίσεκτον* ἔτος. Ἀρχὴν δὲ τῆς νέας ταύτης περιόδου προτείνει τὸ ἔτος 1900. Ἀληθεύει μὲν, ὅτι καὶ ἡ νεωτέρα αὕτη διάρκεια τοῦ ἔτους εἶναι μακροτέρα τοῦ δέοντος κατὰ $\frac{3}{4}$ τοῦ δευτέρου λεπτοῦ τὸ τοιοῦτον λάθος ὁμοῦς ἀξιάνεται εἰς μίαν ἡμέραν μόλις μετὰ 216000 ἔτων.

Ἄς μὴ γελῶσιν οἱ ἀναγνώσται διὰ τοιαύτας λίαν λεπτολόγους τοῦ ἡμερολογίου διορθώσεις. Ἡ χρονολογία τοῦ παρελθόντος εἶναι τόσον σφαλερὰ καὶ συγκεχυμένη, ὥστε ὁ ἀπὸ Χριστοῦ γεννήσεως χρόνος, καθ' ὃν σήμερον μετροῦμεν, εἶναι κατὰ 6 ἢ 7 ἔτη βραχύτερος τοῦ ὀρθοῦ. Ἐὰν αἱ ἐν τῇ Εὐρώπῃ ἐκκλησιαστικαὶ Σύνοδοι ἐβασάνιζον τὸ μικρὸν ἐκεῖνο λάθος θὰ εἶχομεν ἐφέτος οὐχὶ 1878, ἀλλὰ 1884 ἢ 1885 ἀπὸ Χριστοῦ. Τούτου ἕνεκεν αἱ ἐν χρήσει παρὰ τοῖς Δυτικοῖς καὶ Ἀνατολικῶς λαοῖς χρονολογίαι πρέπει νὰ καταργηθῶσιν, ἀντικαθιστώμεναι δι' ἑτέρου ὁμοιομορφοῦ καὶ ὀλιγώτερον πλῆθ-μελοῦς ἡμερολογίου.

ΠΕΡΙ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ

[Ἐκ τῶν τοῦ Alibert.]

Ἡ δικαιοσύνη ἀπορρέει ἐναργῶς ἐκ τοῦ ὀρμεμύτου τῆς κοινωνίας. Ὑποκατέστη εἰς τὴν ἐν μέσῳ τῶν κοινωνικῶς συνδεομένων ἀνθρώπων προσωπικὴν ἐκδίκησιν εἶνε τὸ κοινὸν συμφέρον ὅπερ τὴν ὑπαγορεύει καὶ ὅπερ εἶνε ἡ μοναδικὴ αὐτῆς θάσις. Τὰ ἄτομα, ἅτινα συνεννοῦνται ἵνα ὑπακούωσιν εἰς τοὺς αὐτοὺς νόμους, ὀφείλουσιν, ὡς τοσοῦτω συγνάκις ἐλέγχθη, νὰ ὑποστηρίζωνται ἀμοιβαίως, ὡς οἱ λίθοι οἱ εἰσερχόμενοι εἰς τὴν κατασκευὴν οἰκοδομῆς.

Ἄς μοι ἐπιτραπῇ σύγκρισις οὐχ ἥσσαν δικαία ὡς ἐξηγημένη ἐκ τῶν παρατηρουμένων ἐν τῇ ζωικῇ οἰκονομίᾳ. Ὁ βίος εἶνε ἄθροισμα φαινομέ-

1. * * *

σον, βασιλεῦ, ὅτι πάσχων ἀρθρίτιν ἀναβαίνω βραδέως. Μὴ βιάζου, ἀπήντησεν εὐφρῶς ὁ μονάρχης· ὅστις ἔρχεται φέρων τόσας δάφνας ἐπ' ὤμων, ἀδυνατεῖ ἵνα περιπατῆ ταχέως.

ΔΥΠΟΥΤΡΕΝ

Κατὰ τὸ ἔτος 1781, πλουσία τις κυρία διερχομένη διὰ τοῦ ἐν Γαλλίᾳ χωρίου Πιερβουφιέρ, εἶδεν ἐπὶ τῆς ὁδοῦ ὠραῖον τετραετὲς παιδίον.

— Πῶς σὲ λέγουν, μικρὲ μου; τὸ ἠρώτησε, θωπεύουσα τὴν μαύρην καὶ βοστρυχώδη κόμην του.

— Γουλιέλμον Δυπουτρέν.

— Τί ἔργον κάμνουν οἱ γονεῖς σου;

Εἰς τοὺς λόγους τούτους τὸ παιδίον προσέβλεψεν εἰς αὐτὴν ἀτενῶς μὲ τοὺς διακυεῖς καὶ νομισοῦν ἔμφανιόντας ὀφθαλμούς του, καὶ μὲ τὴν χυδαίαν διάλεκτόν του τῆ διηγήθη ὅτι οἱ γονεῖς του ἦσαν πτωχοὶ καὶ τὸ ἄφρονον ἐγκαταλείπειμένον.

Ἡ ὁδὸς ἦτο κατ' ἐκείνην τὴν στιγμήν ἐρημος, ἡ κυρία ἤρπασε τὸ παιδίον, παραλαβοῦσα αὐτὸ μεθ' ἑαυτῆς.

Μετὰ τινα ὅμως καιρὸν ἀποδοθὲν εἰς τοὺς γονεῖς του, ἐπανῆλθεν εἰς τὸ χωρίον αὐτοῦ.

Ἄλλ' ὅπως ἡ χελιδὼν, εὐπειθὴς εἰς τὸν ἀνεμον, οὗ ἡ πνοὴ ὠθεῖ τὰς πτέρυγας αὐτῆς, ἀκολουθεῖ ἐν τῇ ἀπέριω δικστέματι ὡσεὶ κεχαρκαμένην τινὰ ὁδὸν πρὸς τὰς χώρας ἅς φωτίζει καὶ θερμαίνει ὁ ἥλιος, ὅπως ὁ ποταμὸς τὴν ῥοδὸν αὐτοῦ εὐθύνει πρὸς τὴν θάλασσαν, ὅπως ἡ μαγνητικὴ βελόνη στρέφεται πρὸς τὸν πόλον, οὕτω, κατὰ νόμον μυστηριώδους τινὸς ἐλξεως, οἱ Παρισίιοι, ἡ μεγάλη πόλις, ἐλκεῖ εἰς ἐκυτὴν πᾶσαν ἔκτακτον διάνοιν.

Ἐκ τῆς λοιπῆς Γουλιέλμος ἐπνήρησε τὸν πλάνητα καὶ ἀπροσάτευτον αὐτοῦ βίον, ἀνὰ ζητῶν καὶ εὐρίσκων τὴν τροφήν του, ὡς τὰ πτηνὰ τοῦ οὐρανοῦ.

Περῆλθον ἕκτοτε ὀκτώ ἔτη. Ἦν δωδεκαετής τὴν ἡλικίαν.

Διὰ τοῦ χωρίου διήρχετο ἀξιωματικὸς τις τοῦ ἵππου· εἶδε τὸ παιδίον, τὸ ὁποῖον ἐθεώρει μὲ τοὺς νοήμονας ὀφθαλμούς του τὴν στολὴν αὐτοῦ.

Τὸ εὐρὸ μέτωπον, οἱ πυκνοὶ καὶ μέλανες τοῦ παιδὸς βόστρυχοι, οἱ χαρακτηρισμοὶ τοῦ προσώπου αὐτοῦ, οἱ ἰσχὺν καὶ ἡρεμίαν ἐμφανίζοντες, τὸ βλέμμα του, ὅπερ ἐφαίνετο ὅτι ἐκέκτητο φωτοδόλον τινὰ καὶ μαγνητικὴν δύναντιν, ὅπλον ἀθέριον ἐνταύτῳ καὶ θεῖον, δαμάζον τὰς θελήσεις καὶ θέλων ὡσεὶ θωπεῖα, πάντα ταῦτα βαθεῖαν ἐνεποίησαν εἰς τὸν ἀξιωματικὸν ἐντύπωσιν.

Ἐκύτταξε πρὸς αὐτόν. Ἡ ὁδὸς ἦτο καὶ τότε πάλιν ἐρημος.

Ἦρπασε τὸ παιδίον, τὸ ἔθεσεν ἐπὶ τοῦ ἐπιπέδου πρὸ αὐτοῦ καὶ συμπκρέλασεν αὐτὸ μεθ' ἑαυτοῦ.

Ἐκ τῆς λοιπῆς Γουλιέλμος ἐπνήρησε τὸν πλάνητα καὶ ἀπροσάτευτον αὐτοῦ βίον, ἀνὰ ζητῶν καὶ εὐρίσκων τὴν τροφήν του, ὡς τὰ πτηνὰ τοῦ οὐρανοῦ.

Ἦρπασε τὸ παιδίον, τὸ ἔθεσεν ἐπὶ τοῦ ἐπιπέδου πρὸ αὐτοῦ καὶ συμπκρέλασεν αὐτὸ μεθ' ἑαυτοῦ.

Ἦρπασε τὸ παιδίον, τὸ ἔθεσεν ἐπὶ τοῦ ἐπιπέδου πρὸ αὐτοῦ καὶ συμπκρέλασεν αὐτὸ μεθ' ἑαυτοῦ.

Ἦρπασε τὸ παιδίον, τὸ ἔθεσεν ἐπὶ τοῦ ἐπιπέδου πρὸ αὐτοῦ καὶ συμπκρέλασεν αὐτὸ μεθ' ἑαυτοῦ.

Ἦρπασε τὸ παιδίον, τὸ ἔθεσεν ἐπὶ τοῦ ἐπιπέδου πρὸ αὐτοῦ καὶ συμπκρέλασεν αὐτὸ μεθ' ἑαυτοῦ.

Ἦρπασε τὸ παιδίον, τὸ ἔθεσεν ἐπὶ τοῦ ἐπιπέδου πρὸ αὐτοῦ καὶ συμπκρέλασεν αὐτὸ μεθ' ἑαυτοῦ.

Ἦρπασε τὸ παιδίον, τὸ ἔθεσεν ἐπὶ τοῦ ἐπιπέδου πρὸ αὐτοῦ καὶ συμπκρέλασεν αὐτὸ μεθ' ἑαυτοῦ.

Ἦρπασε τὸ παιδίον, τὸ ἔθεσεν ἐπὶ τοῦ ἐπιπέδου πρὸ αὐτοῦ καὶ συμπκρέλασεν αὐτὸ μεθ' ἑαυτοῦ.

Ἦρπασε τὸ παιδίον, τὸ ἔθεσεν ἐπὶ τοῦ ἐπιπέδου πρὸ αὐτοῦ καὶ συμπκρέλασεν αὐτὸ μεθ' ἑαυτοῦ.

Ἦρπασε τὸ παιδίον, τὸ ἔθεσεν ἐπὶ τοῦ ἐπιπέδου πρὸ αὐτοῦ καὶ συμπκρέλασεν αὐτὸ μεθ' ἑαυτοῦ.

Ἦρπασε τὸ παιδίον, τὸ ἔθεσεν ἐπὶ τοῦ ἐπιπέδου πρὸ αὐτοῦ καὶ συμπκρέλασεν αὐτὸ μεθ' ἑαυτοῦ.

οὗσι τὴν συνέχουσαν τὸ ἐρίπιον ἱμάσθην, ὅπως συντριβῆς κρημιζόμενος, ἄλλοι ἀποσπῶσι τὰ πέταλα τοῦ ἵππου καὶ σοὶ κλέπτουσι τὴν μάλιστα ὀλιγώτερον πάντων τούτων προδοτικὸς εἶναι ὁ ἐρχόμενος ἐνκντίον σου, ὅπως σὲ πιστολίσῃ κατὰ στῆθος.

Ἔχεις ἀριστὴν ἀξίαν, ἀγαπῶν μοι τέκνον, καὶ θὰ γνωρίσῃς ἐντὸς ὀλίγου τὴν φρικώδη καὶ ἀδιάσπαστον πάλιν, εἰς ἣν οἱ μέτριοι τὴν ἀξίαν ἀναγκάζουσι νὰ κατέρχεται πάντα ἐξοχὸν ἀνδρα. Ἄν ποτε ἀπολέσῃς εἰς τὸ χαρτοπαίγιον εἰκοσιπέντε εἰκοσάφραγκα, τὴν ἐπαύριον θὰ καταγορηθῆς ὡς χαρτοπαίκτης, καὶ οἱ ἀριστοὶ τῶν φίλων σου θὰ διαβεβαιώσιν ὅτι σὲ εἶδον χάνοντα εἰκοσιπέντε χιλιάδας φράγκων. Ἄν ποτε ὑποφέρῃς ἀπὸ πονοκέφαλον, θὰ διαδώσῃς ὅτι παρεφρόνησας. Ἄν ἦσαι ζωηρὸς θὰ χαρακτηρισθῆς ὡς ἀκοινωνήτης. Ἄν, ὅπως ἀντιστῆς κατὰ τοῦ ὄχλου τῶν νάνων, συγκεντρώσῃς ἐν σαυτῷ μεγάλην δύναντιν πνευματικῆς ἐνεργείας, οἱ ἀριστοὶ τῶν φίλων σου θ' ἀναβοήσωσιν ὅτι ἔχεις κατὰ νοῦν ν' ἀπορροφήσῃς τὰ πάντα, ὅτι ἔχεις τὴν ἀξίωσιν πάντων νὰ κυριαρχῆς καὶ νὰ τυραννήσῃς. Ἐνὶ λόγῳ τὰ πλεονεκτήματά σου θὰ περιστῶνται ὡς ἐλλείψεις, αἱ ἐλλείψεις ὡς ἐλαττώματα, καὶ αἱ ἀρεταὶ σου ὡς ἐγκλήματα.

Ἡ ἔκτακτος χειρουργικὴ δεξιότης τοῦ Δυπουτρέν ὀφείλεται κατὰ μέγιστον μέρος εἰς τὴν ἀπάθειαν καὶ ἀναισθησίαν αὐτοῦ. Ἄν ταῦτα εἰς τοὺς ἄλλους ἀνθρώπους θεωροῦνται ὡς ἐλαττώματα, καταλογίζονται ὅμως μεταξὺ τῶν πρωτίστων προσόντων τῶν χειρουργῶν. Ὁ ἀληθὴς χειρουργὸς δεῖν νὰ κέκτηται δύναντιν ψυχῆς ἱκανῆν, ὥστε νὰ μὴ συγκινῆται πρὸ τοῦ χρομένου αἵματος καὶ τῆς ὀδύνης καὶ τῶν στόνων τῶν πασχόντων.

Περὶ τοῦ Δυπουτρέν ὡς ἐπιστήμονος καὶ κτηνητροῦ εἰς τῶν βιογράφων του λέγει τὰκόλουθα· Ἄνεγίνωσκεν ὀλίγον, ἔγραφε κακῶς, ἀλλ' ἐδίδασκεν ἀδιακόπως. Καὶ ὀλίγους μὲν νεωτερισμοὺς εἰσήγαγε, καὶ τούτους ἐπουσιώδεις, ἀλλ' ἐπειδὴ ἀντὶ νάκοιλουθῆ τὴν κεχαρκαμένην ὁδὸν ἐνησημένζετο νέους δημιουργῶν κανόνας καὶ μεθόδους, ἠπλοποίησε καὶ ἐτροποποίησε τὰς πλείστας σχεδὸν τῶν χειρουργικῶν ἐγχειρίσεων.

Τὸ ἄπορον καὶ ἐγκαταλελειμένον παιδίον, τὸ ἐπὶ τῆς ὁδοῦ ἐνὸς χωρίου ὑπὸ διαβατῶν περιυπαχθὲν, ἀπέθανεν ἐν Παρισίοις τὴν 8 Φεβρουαρίου 1835, εἰς ἡλικίαν 57 ἐτῶν, ἐν μεγάλῃ δόξῃ καὶ τιμαῖς. Ἡ περιουσία, ἣν μετὰ θάνατον κατέλειπεν, ἀνήρχετο εἰς ἐννέα ἑκατομμύρια.

Ἐν Παρισίοις ὑπάρχουσι πολλοὶ ἀνθρώποι, οἱ ὅποιοι μόλις σὲ ἴδωσιν ἐτοιμαζόμενον νὰ θέσῃς τὸν πόδα ἐπὶ τοῦ ἀναβολέως, τρέχουσι, καὶ ἄλλοι μὲν κρατοῦσι τὸ ἐνδυμά σου, ἄλλοι λή-

τὴν προστασίαν καὶ ὑποστήριξιν τοῦ πενθεροῦ του Φωκίωνος. Ἄλλ' ὁ δίκαιος οὗτος ἀνθρώπος ἀπεποιήθη τὴν σύμπραξιν αὐτοῦ, εἰπὼν· «Ἐγὼ, παιδί μου Χαρίκλεις, σὲ ἕκαμα γαμβρὸν ἐπὶ πᾶσι τοῖς δικαίοις.»

ΑΛΗΘΕΙΑΙ

Ἐν τῷ πολιτικῷ καὶ ἐν τῷ κοινωνικῷ τῆς ἀνθρωπότητος βίῳ, δὲν ὑπάρχει ἰδέα γόνιμος ἢ μὴ προαχθεῖσα ἐκ τοῦ ἔθνους τοῦ ἐλληνικοῦ. Ἐνταύτῳ ὅμως ὅλαι ἐκεῖναι αἱ ἰδέαι, ὅλαι ἐκεῖναι αἱ ἀρχαί, αἵτινες προκύψασαι εἰς μέσον διὰ τῆς ἐλληνικῆς εὐφυΐας, κατέστησαν εὐτυχεῖς τὸσαῦτα ἄλλα ἔθνη, σπανίως κατωρθώθη νὰ γίνωσι πρᾶγμα παρ' ἡμῖν. Διατί ἀρὰ γε τοῦτο; Διατί δὲν ἠδυνήθημεν ποτὲ νὰ καταστήσωμεν ἐπὶ μακρὸν ὀπωσοῦν χρόνον χρήσιμον καὶ εἰς ἡμᾶς τὴν ἀνεξάντλητον πολιτικὴν καὶ κοινωνικὴν τοῦ ἔθνους περιουσίαν, ἀπὸ τῆς ὁποίας ἄχρι τοῦδε ὠφελήθη ὅλος ὁ ἄλλος πεπολιτισμένος κόσμος παρεκτὸς ἡμῶν; Μήπως διότι παρ' ἡμῖν ἡ διανοητικὴ δύναντις εἶναι ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἰσχυροτέρα τῆς ἠθικῆς; Μήπως διότι μὴ ἔχοντες τὴν συνείδησιν τῆς ἀνισότητος ταύτης, δὲν ἐνησχολήθημεν ποτὲ προσηκόντως νὰ φέρωμεν εἰς ἰσορροπίαν τὰς δύο ταύτας δυνάμεις; Λάθωμεν ἐκ τῶν πολλῶν πρωταγωνιστῶν τῆς ἱστορίας ἡμῶν ἄνδρας δύο, ἐξ ὧν ὁ εἰς ἐκπροσωπεῖ μᾶλλον παντὸς ἄλλου τὸν ἀρχαῖον ἐλληνισμόν, ὁ δ' ἕτερος τὸν μεσαιωνικόν. Ὁ Θεμιστοκλῆς καὶ ὁ Φώτιος ὑπερεμάχησαν ἀμφοτέρω ὑπὲρ τῆς ἀνεξαρτησίας τοῦ ἔθνους· ἀμφοτέρω ὑπῆρξαν ἀνθρώποι μεγαλοφυεῖς· οὐδέτερος εἶχε δυστυχῶς ἀποχρῶσαν τὴν ἠθικὴν ἐκείνην δύναντιν, ἥτις ἀποτελεῖ τὴν κυριωτάτην τοῦ δημοσίου ἀνδρὸς ἀρετὴν. Καὶ οἱ μὲν κατ' ἴδιον ἀνθρώποι, εἰ καὶ ἀποστερημένοι αὐτῆς δύνανται ἐνίοτε νὰ μεγαλοουργήσωσι καὶ νὰ κλεισθῶσιν· ἀλλὰ τὰ ἔθνη τὰ παραδίδοντα τὴν τύχην αὐτῶν εἰς ἀνδρας μὴ ἔχοντας τὴν ἀρετὴν ἐκείνην, δύνανται ἀρὰ γε νὰ συντηρηθῶσι καὶ νὰ εὐδαιμονήσωσι; Ζήτημα καίριον διὰ τὸ ἐνεστῶς καὶ τὸ μέλλον ἡμῶν· ζήτημα τὸ ὁποῖον δὲν δύναται νὰ λυθῆ ὀρθῶς εἰμὴ ἐὰν ἀποφασίσωμεν ἐπὶ τέλους, μεγάλοι καὶ μικροὶ, ἀρχόντες καὶ λαὸς, νὰ μελετήσωμεν ἄνευ ἐθνικῶν προλήψεων τὴν πάτριον ἱστορίαν ἵνα διδασκώμεν ἐξ αὐτῆς οὐ μόνον τὰ προτερήματα, ἀλλὰ καὶ τὰ ἐλαττώματα ἡμῶν, τὰ ἀπαρηκτῆτος δεόμενα ἐπανορθώσεως. (Κ. Παπαβηγγόπουλος).

Ἐκ τῆς λοιπῆς Γουλιέλμος ἐπνήρησε τὸν πλάνητα καὶ ἀπροσάτευτον αὐτοῦ βίον, ἀνὰ ζητῶν καὶ εὐρίσκων τὴν τροφήν του, ὡς τὰ πτηνὰ τοῦ οὐρανοῦ.

Ἦρπασε τὸ παιδίον, τὸ ἔθεσεν ἐπὶ τοῦ ἐπιπέδου πρὸ αὐτοῦ καὶ συμπκρέλασεν αὐτὸ μεθ' ἑαυτοῦ.

ΥΓΙΕΙΝΗ

Ὁλέθρια ἀποτελέσματα ἐκ τῆς χρήσεως τῶν
γυναικείων ὑποδημάτων τοῦ συρμού.

Ὁ συρμός, ἡ λέξις αὕτη, ἥτις πολλοὺς ἀνθρώπους εἰς ἄκρον ἠλεκτρίζει, ποσάκις πόσον μεγάλων κακῶν γίνεται πρόξενος οὐχὶ μόνον εἰς τὴν κοινωνίαν, ἀλλὰ, τὸ χειρότερον, εἰς τὸ πολυτιμότερον πρᾶγμα τοῦ ἀνθρώπου, τὴν υγιείαν! Ἐὰν λ.χ. ἀκριβῶς ἐξετάσωμεν τοὺς στηθοδέσμους (corsets), οἵτινες βεβαίως χάριν τοῦ συρμού ἐπενοήθησαν, θέλομεν εὐθὺς ἐννοήσαι ὅτι ἡ χρῆσις αὐτῶν, καὶ ἰδίως εἰς τὴν νεαρὰν ἡλικίαν, δύναται νὰ βλάψῃ μεγάλως καὶ τὴν ἀνάπτυξιν τοῦ στήθους καὶ τὴν λειτουργίαν τῶν ἐντὸς καὶ πέριξ αὐτοῦ ὀργάνων. Ὅμοίως καὶ τοὺς κοιλιοδέσμους (ceintures du ventre) ἐξετάζοντες εὐρίσκομεν ὅτι πολλάκις, χάριν σμικρᾶς ἐλαττώσεως τοῦ ὄγκου τῆς κοιλίας διὰ καλαισθησίαν δέηθεν, πλεῖστα ὅσα κακὰ δύναται νὰ ἐπέλθωσιν εἰς τὴν λειτουργίαν τῶν σπλάγχων τῆς κοιλίας. Ἀλλ' ἐξ ὧν τούτων χειρότερον καὶ ἐπιβλαβέστερον ἐπινόημα τοῦ συρμού εἶναι τὰ κακόσχημα ἀληθῶς γυναικεῖα ὑποδήματα, τὰ ὅποια φέρουσι τὴν σήμερον σχεδὸν ὅλοι αἱ Κυραὶ, καὶ τὰ ὅποια οὐχὶ μόνον εἰσὶ κατεσκευασμένα ἐναντίον τῆς καλαισθησίας, ἐπειδὴ μεταβάλλουσιν ὅλον τὸν πόδα εἰς ἄμορφον βῶλον, ἀλλὰ, τὸ χειρότερον, στρεβλοῦσιν αὐτὸν καὶ τὴν λειτουργίαν αὐτοῦ βλάπτουσι μεγάλως.

Περὶ τῶν ἐλευθρίων ἀποτελεσμάτων τοῦ τελευταίου τούτου προϊόντος τοῦ συρμού οὐχὶ σμικρὸς λόγος ἐγένετο εἰς τὴν Ἰατρικὴν Ἐταιρίαν τῶν Παρισίων, καὶ ὁ Onimus κατακρίνει μεγάλως τὰς ὑψηλὰς ὑποπερτιδὰς (τακούνια) τῶν γυναικείων ὑποδημάτων τοῦ συρμού, καὶ τὴν γνώμην αὐτοῦ ὑπεστήριξαν ἐξ ἰδίας πείρας καὶ πολλὰ ἄλλα μέλη τῆς Ἐταιρίας.

Αἱ ὑψηλαὶ, στεναὶ καὶ λοξαὶ ὑποπερτιδὲς συντελοῦσι μὲν νὰ φαίνηται ὁ γυναικεῖος ποὺς κυρτότερος καὶ μικρότερος, ἀλλὰ μετὰ μεγίστου κινδύνου.

Ἡ μὲν λοξὴ διεύθυνσις τῶν ὑποπερτιδῶν τούτων συντελεῖ ὥστε τὸ βᾶρος τοῦ σώματος, ἀντὶ νὰ στηριχθῇ ἐπὶ τῆς πτέρνης, μετατοπίζεται μᾶλλον εἰς τὰ ἔμπρὸς καὶ ὑποκάτω τοῦ θόλου, τὸν ὅποιον σχηματίζει τὸ πέλμα. Ἐπομένως τὸ σταθερώτερον φαινόμενον ἐκ τῆς χρήσεως τούτων ὑποδημάτων εἶναι πόνος σφοδρὸς εἰς τὸ πέλμα τοῦ ποδὸς ἔμπροσθεν καὶ κάτωθεν τοῦ ἐξωτερικοῦ σφυροῦ ἢ ἀστραγάλου. Ὁ δὲ πόνος οὗτος προέρχεται ἀναμφιβόλως ἐκ φλογώσεως τῆς ἀρθρώσεως τοῦ ὀστέου τῆς πτέρνης μετὰ τοῦ κυβοειδοῦς ὀστέου.

Ἡ δὲ στενότης τῶν τοιούτων ὑποπερτιδῶν, ἐνῶ σμικρύνει τὴν βᾶσιν τῆς ὑποστάσεως, καθίσταται συγχρόνως πολὺ δύσκολον τὴν τήρησιν τῆς ἰσορροπίας τοῦ σώματος.

Τέλος τὸ μέγα ὕψος αὐτῶν συντελεῖ νὰ φέρηται τὸ ἔμπροσθιον μέρος τοῦ ποδὸς συγχρόνως μὲ τὴν πτέρναν ἐν καιρῷ τοῦ βαδίσματος, καταστρέφει τὴν κυματοειδῆ εὐκαμψίαν τοῦ ὅλου ποδὸς, καθιστᾷ ὀδυνηρὸν τὸν πόδα εἰς τὸ μέρος, καθ' ὃ ἀντιστοιχεῖ τὸ πρῶτον μεταρσίον ὀστέον, ἥτοι ὄπισθεν τῆς ρίζης τοῦ μεγάλου δακτύλου, κάμπτει καὶ συσσωρεύει ὅλους τοὺς δακτύλους εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ ὑποδήματος. Αἱ σάρκες ἢ οἱ μυῶνες, οἱ εὐρισκόμενοι εἰς τὸ πέλμα τοῦ ποδὸς, συμπιεζόμενοι ὑπὸ τὸν θόλον τοῦ πέλματος, ἔστις ὄφειλε νὰ προστατεύῃ αὐτοὺς, καταλαμβάνονται ὑπὸ συστολῆς καὶ τότε ὁ ποὺς κλίνει πρὸς τὰ ἔσω. Ἡ συστολὴ αὕτη ἐκτείνεται κατόπιν καὶ εἰς τὴν γαστροκνημίαν, ἥτοι τὰς ὄπισθεν τῆς κνήμης σάρκας, παρουσιάζομένη ἐν εἴδει ὀδυνηρῶν σπασμῶν καὶ διαρκοῦς πόνου, ἔστις ἐμποδίζει πᾶσαν ἀνάπαυσιν. Ὁ μᾶλλον πάσχων μὴ εἶναι ὁ κατὰ τὸ ἔξω πλάγιον χεῖλος τῆς κνήμης εὐρισκόμενος καὶ καλούμενος μακρὸς περοναῖος, καὶ τὴν πάθησιν αὐτοῦ μαρτυρεῖ σφοδρὸς πόνος εἰς τὸ μέρος τῆς προσφύσεως αὐτοῦ ἐπὶ τοῦ πρώτου μεταρσίου ὀστέου, δηλαδὴ ὄπισθεν τῆς ρίζης τοῦ μεγάλου δακτύλου καὶ εἰς τὸ πέλμα τοῦ ποδὸς. Τὸ σύμπτωμα δὲ τοῦτο εἶναι τὸ βεβαϊότερον καὶ χαρακτηριστικώτερον τοῦ ἐλευθρίου ἀποτελέσματος τῶν τοιούτων ὑποδημάτων. Πρὸς δὲ τούτοις παρουσιάζεται καὶ πόνος εἰς τὸ γόνα ἰσχυρὸς, ἐξ ὃ ἐπέρχονται καὶ φαινόμενα ὑστερικά. Ἐπειδὴ δὲ, πρὸς ἀποκατάστασιν τῆς ἰσορροπίας τοῦ σώματος, αἱ γυναῖκες δὲν δύναται νὰ διευθετήσωσι τὴν λεκάνην αὐτῶν, τῆς ὁποίας ἀξάνει ἡ κλίσις πρὸς τὰ ἔμπρὸς, κυρτοῦσι μεγάλως τὰς ὀσφυῖς αὐτῶν καὶ οὕτω κατορθοῦσι νὰ μετατοπίσωσι τὸ κέντρον τῆς βαρύτητος πρὸς τὰ ὀπίσω. Δι' αὐτὸ δὲ καὶ ἡ μήτρα κλίνει πρὸς τὰ ἔμπρὸς αἰωρουμένη, καὶ ἐπέρχονται πόνου κατὰ τὰ νεφρά, τὴν κάτω κοιλίαν, ἀνάγκη συχνὴ πρὸς οὐρησιν, ἀναμφιβόλως δὲ καὶ κίνδυνος ἀποβολῆς κατὰ τὴν ἀρχὴν τῆς ἐγκυμοσύνης.

Ἐν Πειραιεὶ.

Π*

Ἄπαντα τὰ ἔργα τῆς τέχνης καὶ τῆς φιλολογίας ἐφ' οἷς τούτουτον δικαίως καυχᾶται ἡ Ἰταλία, εἶχον παραχθῆ ἐκτὸς τοῦ Πεδεμοντίου. Ἄπαντα αἱ λαμπρότεροι καὶ ἐνδοξότεροι ἰστορικαὶ τῆς Ἰταλίας παραδόσεις, συνεδέοντο μετὰ χωρῶν ἀλλοτρίων τοῦ Πεδεμοντίου. Τὸ Πεδεμοντίον ἐν τούτοις, ἐπειδὴ περιεῖχε τὸν ἄριστα συγκροτημένον στρατὸν τῆς χειροσύνης καὶ ἠξιώθη νὰ λάβῃ βασιλεῖς καὶ ὑπουργοὺς ἐξόχους, ἀνέλαβε καὶ συνεπλήρωσε τὸ ἔργον τῆς ὑπὸ τὴν ἡγεμονίαν αὐτοῦ ἐνώσεως ἅπαντος τοῦ ἰταλικοῦ ἔθνους.